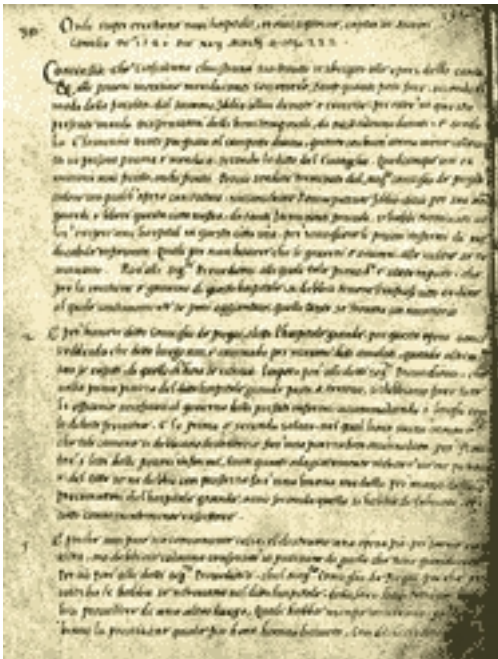

Kao što je i ova stranica nova, a nadamo se da će doživjeti mnogo godišnjica, tako će i ljekarne u Hrvatskoj po prvi puta po uzoru na mnoge europske zemlje obilježiti svoj dan i to 29. listopada. Taj datum je odabran prema prvom pisanom spomenu ljekarne na prostoru današnje Hrvatske, u Trogiru 29. listopada 1271. godine.

Usavršavanjem medicine nastaje potreba da se izradba lijekova povjeri posebnom stručnjaku. U 12. i 13. st. ljekarništvo se osamostaljuje, osobito pod utjecajem salernske škole. Svakako se tisućljetna veza liječništva i ljekarništva nije dala lako raskinuti. Jedan je srednjovjekovni dokument izvanredno važan za svjetsko i hrvatsko ljekarništvo. Zakonito i obvezatno odvajanje ljekarničke struke od liječničke odredio je 1240. godine svojim ediktom car Frederik II, poznat kao obrazovan i znanosti naklonjen vladar. Ovom se odlukom prvi put strogo odjeljuje ljekarništvo od liječništva. Liječnicima je zabranjeno baviti se pripremanjem i prodajom lijekova i ulaziti u poslovne veze s ljekarnicima. Ljekarna u današnjem smislu riječi, kao nezavisna, zakonom priznata i nadzirana zdravstvena sredina, nastala je sredinom 13. st. u južnoj Italiji, a ubrzo i na hrvatskom tlu u doba kad Ancona i Trogir obnavljaju "stari mir i prijateljstvo, kad su Hrvati ratovali s Tatarima i kad je Zagreb postao slobodni i kraljevski grad".

Europsko ljekarništvo razvilo se pod utjecajem arapskog, pa je posve razumljivo da je ono niknulo u Italiji i južnoj Francuskoj, tj. u zemljama koje su bile u najprisnijem dodiru s arapskom kulturnom oblasti. Hrvatske najstarije javne i samostalne ljekarne spominju se u Trogiru 1271, Dubrovniku i Splitu 1282, Zadru 1289, Kotoru i Rabu 1326, Puli 1353, Zagrebu 1355. i Šibeniku 1420. Prve nedvojbene spomene o ljekarnama, ljekarnicima, kao i o ljekarničkom zakonodavstvu nalazimo na istočnoj obali Jadrana u gradovima, koji su nakon pada Zapadnog rimskog carstva, u burnim vremenima seobe naroda, uspjeli sačuvati neprekinutu nit municipalnog uređenja, kao što su Zadar i Trogir, ili su ga preuzeli iz gradova iz kojih su nikli: Split iz porušene Salone, a Dubrovnik iz Epidaura.

Srednjovjekovni lijekovi bili su izrađeni uglavnom iz ljekovita bilja. Lijekova mineralnog podrijetla bilo je malo. Rabili su se sumpor, arsen, antimon i živa. U srednjovjekovnim ljekarnama bilo je i

takvih lijekova čija se uporaba temeljila na praznovjerju, tzv. čudotvorni lijekovi. Ljekarnici su pribjegavali alkemiji kad su miješali i sastavljali lijekove.